

#2

M a s k e n

2021 APRIL

www.teatersmedjan.se

5

NU STARTAR VUXENKLUBBEN
FÖR AKTIVA VUXNA SMEDER

6

TILLBAKABLICK
OLIVER - 1995

9

MAX VALDE FILMEN

12

I HUVUDET PÅ
CLARA PRYTZ

4

BARNGRUPPERNAS
JULKALENDER BLEV EN
DUNDERSUCCÉ

NYA ANSIKTEN PÅ KANSLIET

Nu har vår dramapedagog Sofia Prytz gått på föräldraledighet och väntas tillbaka våren 2022. Vi önskar henne all lycka till och välkomnar samtidigt två nygamla ansikten till kansliet; Caroline Blomqvist och Annalena Petersson. Tillsammans så ska de nu vikariera för Sofia under tiden som hon är ledig.

Vi knackade på en dag på kansliet och passade på att ställa några korta frågor.

Vilka är ni?

Caroline: Jag är en nybliven barnboksförfattare som behövde lite omväxling i livet och hoppade därför på detta jobbet.

Annalena: Jag är en gammal teaterräv som nu är tillbaka i lyan.

Vad ska ni göra på Teatersmedjan?

Vi kommer efter bästa förmåga att arbeta hjälpa till med både administrativa och praktiska uppgifter på vardera 50%

Vad ser ni fram emot?

Vi ser fram emot att möta alla fina medlemmar och bli en aktiv del av föreningen.

Under våren så kommer Karl Jansson arbeta timmar med tekniska uppgifter och förrådsstuvning. Annie Gryth och Johan Jansson går också på timmar och arbetar med vårt spännande barnprojekt **Uppdrag: Kastellet** som vi kommer att berätta mer om i nästa Masken!

TJECHOVS "JUBILEET"

Jubileet av Anton Tjechov – en absurd fars om kärlek och pengar. Det hela utspelar sig på ett bankkontor i gungning. Styrelseordföranden har redan författat de anställdas hyllningstal till sig, men ...

Allting började med en idé om att bjuda på en teaterföreställning vid föreningens årsmöte. Tidigare så har bland annat föreställningarna "Öppna det är mor" och "De meningslösa" spelats. Pandemin satte tyvärr stopp för mötesspektaklet men hindrade inte styrelsen att fortsätta arbetet med; *Jubileet* av Anton Tjechov.

För styrelsemedlemmen Jonas Håkansson är det första gången han står på en teaterscen. "Jag har varit med i styrelsen ett par år nu. Jag har sett hur kul Lina har det medan de repar. Så jag tänkte varför inte testa. Man måste lämna sin box ibland. Är helt hysteriskt roligt att se vår föreställning växa fram."

Precis som övriga teatergrupper för vuxna så har styrelsen i nuläget pausat sina repetitioner. Men kommer att sätta fart igen så fort restriktionerna tillåter.

Vi ser fram emot en farsig premiär inom kort!

BARNGRUPPERNAS JULKALENDER BLEV EN DUNDERSUCCÉ

Under månader pågick inspelningarna för fullt, kalendrar limmades, manus skrevs, och ljudinspelningar mixades. Radioteatern "Rädda Julen" har blivit en möjlighet på grund av alla ovärderliga ideella insatser från våra barn och ledare. Vi vill dock rikta ett extra stort tack till Pernilla Andersson och Moa Rolfsson för idé och genomförande, men även till Johan Jansson för all grafik, Felix Rolfsson för timmar av ljudmixning, och Victor Berg för nyskriven jingel.

ANMÄL DIG TILL VUXENKLUBBEN

KLUBBEN FÖR TEATERSMEDJANS AKTIVA VUXNA

Snart startar Teatersmedjan äntligen upp den efterlängtrade **Vuxenklubben!**

Under det senaste decenniet har antalet aktiva vuxna i föreningen tredubblats, ja kanske till och med fyrdubblats? Många är vi som vill vara en ännu större del av verksamheten och få leka och skapa i det kreativa hus vi känner som *Lokstallarna*.

Vuxenklubben kommer att träffas på schemalagda träffar under höst- och vårtermin, cirka 1-2 träffar i månaden med uppehåll under juli. Träffarna består av workshops, lekpass, sociala aktiviteter och enstaka utflykter. Teatersmedjan, tillsammans, med bland annat Regionteatern Blekinge Kronoberg, kommer att hålla i träffarna.

Ur lekfyllda möten skapas sammanhang och spännande uttryck. Du som deltagare kommer att erbjudas workshops i alla de trådar och uppgifter som hör teatern till. Målet är att fler aktiva vuxna ska känna sig bekväma och byxade att starta egna fria grupper och på så sätt utöka föreningens breda teaterutbud. Förutom workshops så fylls träffarna såklart även upp med teaterlek och sociala aktiviteter.

För att vara med i Vuxenklubben ska du vara minst 25 år gammal, anmäla dig via vårt digitala formulär, vara nyfiken och hungrig på teater, och vilja vara en del av ett kreativt och glatt umgänge.

Vuxenklubben inleds med ett infomöte. Då kommer årets schema och stöd i hur ni kan starta en frigrupp presenteras. Vi kommer även tillsammans att inleda ett visionsdokument för föreningens framtida verksamhet för vuxna.

Anmälan görs via **teatersmedjan.se** och hittas under fliken *Teaterträning*.

Kostnaden ligger på **400 kr per termin** samt den årliga medlemsavgiften på 350 kr. Fakturering sker terminsvis och skickas ut via e-post.

Under rådande restriktioner kan vi ännu inte starta upp Vuxenklubben. Förhoppningen är det ska ske så snart som möjligt. Du som anmäler dig kommer att kontaktas av Teatersmedjans kansli så snart vi kan se en möjlighet att träffas.

OLIVER!

ÅRET VAR 1995...

"Är man född till tjuv så får man tjuv förbli.

Men jag har ändå den ambitionen att min smuts ska inte andra släpas i.

Jag vill inte att någon dör för mig, vad som helst de annars gör för mig.

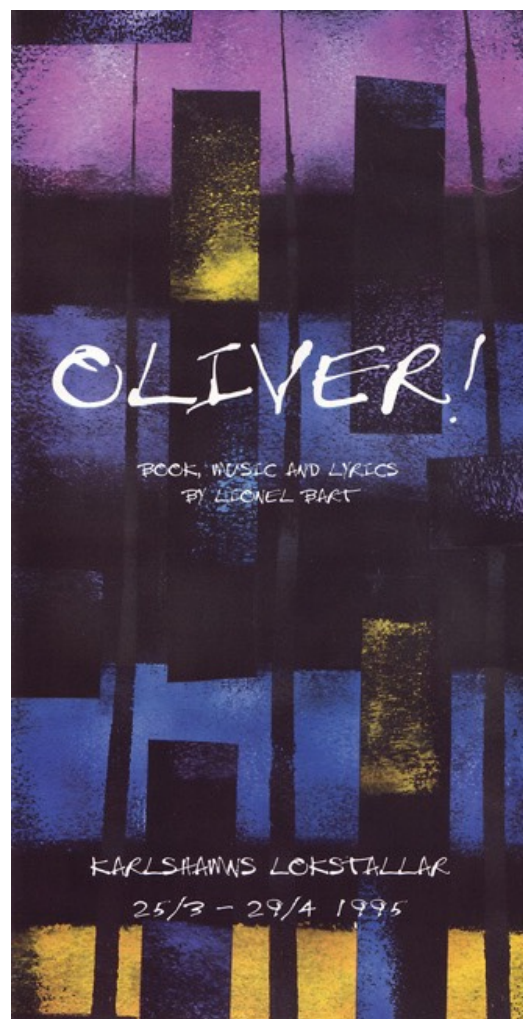
Det liv, varför ni häcklar mig, förfärrar mig och äcklar mig.

Men den skam jag svälja må, för vad har jag att välja på?

Det är den roll vari jag satts. Vem ändrar på min skådeplats?"

Teatersmedjan var inne på sitt sjätte levnadsår - både väletablerade och omtalade med sin stadigt växande teaterutbildning för teateramatörer i alla åldrar, men också för sin produktivitet och iver att sätta upp teaterföreställningar. Sedan 1989 hade föreningen satt upp sommartheater på Karlshamns Kastell, med titlar så som *Bland Kanonkolor och Kungliga Kanaljer*, *Perikles storslagna äfventyr* och *En Midsommarnattsdröm*, men nu väntade föreningens största satsning hittills - *Oliver!* av Lionel Bart.

När man bläddrar i, det något kantstötta och knakande, programbladet idag, 25 år senare, uppfylls man både av värme från den tydliga ideella kraft som ligger bakom projektet men också av en smärre svindel - "på scen medverkar 70 smeder".

"Alla ville vara med" - berättar Lina Campbell, producent för föreställningen. "Vi skulle också göra detta i en enormt stor lokal, täckt av gammalt och tungt industridamm, där allt från el och vatten till alla andra bekvämligheter saknades. Dessutom var det isande kallt."

Det var under dessa förutsättningar som ensemblen skulle repetera under flera månader på Lokstallarna i Karlshamn, träna kör- och ensemblesång, repetera musik, dansa och slåss, sminka sig, förvara kostymer, klä om

och fika. Det kan tänkas att det är på grund av dessa historier om "omöjliga" förutsättningar som produktionen har fått en så viktig plats i föreningens gedigna pjäsarkiv. Det kan också tänkas att den ostoppbara visionen att skapa teater, även när det tycks vara fullständigt omöjligt, färgat föreningens framtida verksamhet och legat till grund för smedjans okuvliga kraft att producera teater även i motvind.

En av Teatersmedjans grundare, Bengt Olsson, beskriver i programbladet från 1995 hur det hela startade. *"Alltsedan jag såg Oliver! i Dalarna 1985 har jag hoppats på tillfället att sätta upp denna musical i Karlshamn"*. Vid ett senare teaterbesök i huvudstaden stötte Bengt, av en slump, ihop med Blekinge studieförbunds ledare och dessutom politiker i Landstinget. *"Vi kom att prata om teaterlivet i Blekinge och kom in på min idé, mitt drömprojekt!"*

"Med "Oliver!" fick föreningens verksamhet genomslag och blev ett namn hos gemene man. Föreställningen blev också första steget i den viktiga flytten från Panncentralen till Lokstallarna."

- Lina Campbell

Bengt tyckte sig ana att ett stort intresse började gro hos politikern. *“Flera år senare när Lennart Jansson, Lina Campbell och jag började dra i trådarna steg vi upp på hans kontor. Han hade frågat sig många gånger om jag inte skulle återkomma! Den organisation han är ledare för är nu Oliver!-projektets i särklass största finansiär”.*

25 år sedan - det är längre sen än de flesta av våra mest aktiva smeder idag är gamla. Det är svårt att föreställa sig Lokstallarna utan de bekvämligheter och tekniska möjligheter som idag är vardag och självklara. Tobias Mattsson och Dan Lennartsson var ljus tekniker vid föreställningen. När man talar med dem idag om den intensiva processen som ledde fram till succén så kan man både känna deras stolthet till projektet och kärlek till föreningen. *“Vi hade hängt upp så mycket lampor och kablar i lokalen att vi var tvungna att köra föreställningen med hjälp av två ljusbord”* - berättar Dan Lennartsson. *“Varenda järnhandel i stan tömdes på elkabel och ljus fick till och med hyras in från Stockholm”* - berättar Tobias Mattsson.

Att Lokstallarna var långt från färdigrenoverad eller användarvänlig förstår man tydligt av alla berättelser. Två stycken dieselaggregat höll värmen i det stora huset någorlunda bekvämt men

drog också upp till 200 liter diesel per dygn; varje vecka kom nya tankbilar med bränsle som svar på producenternas sökande efter sponsring. Men Tobias berättar också om en händelse som skulle kunnat bli en riktig skräckhistoria. *“Ett minne är att taket var så dåligt att vi fick upp och laga läckorna med papp och tjära. En kväll efter föreställningen var slut brast tratten på stupröret för regnvatten som gick i byggnaden mitt i läktaren och ca: 400 liter vatten forsade in. Hade detta hänt 10 minuter tidigare så hade publiken blivit dyngsur.”*

Hur kom det då sig att föreställningen blev en så stor succé? Varför har den en så stor plats i många smeders hjärtan? Oliver!-projektets regissör, Lennart Jansson, skriver i föreställningens programblad om sina känslor inför premiären. *“Vårt arbete med Oliver! har gett mig mycket stor glädje och stärkt min tro till kamratskap och samarbete”.* Bengt skriver: *“För en uppsättning i den här storleken räcker det inte med entusiasm. Man måste också finansiera projektet! I det avseendet har många organisationer, kommun och landsting ställt upp på ett fantastiskt sätt. För att förverkliga drömmen om en särskild uppsättning gäller det att i årtal prata om denna dröm i alla upptänkliga sammanhang. Till slut finns tillräckligt många som är besjälade av samma idé”.*

“Jag tror att det var den inbyggda omöjligheten som gjorde det möjligt. Så många såg det som en utmaning och som att något fantastiskt höll på att hända. Inte bara föreningens medlemmar utan även företag, andra föreningar, förvaltningar osv.” - berättar Lina idag. *“En snöboll började rulla och blev större och större. Föreställningen blev också en stor upplevelse. Som jag minns det slutade varje föreställning med stående ovationer”.*

Idag står Teatersmedjan inför liknande omöjliga förutsättningar. De första smedernas insatser lever kvar i föreningsgrunden och i våra tekniska och vardagliga förutsättningar. Men den rådande pandemin är prövande och svår. Kanske behöver vi ta till den där extra kämparglöden igen som uppstod i en gammal industrilokal i Karlshamn 1995? Smedernas kreativitet, förmåga att vända problem till möjligheter, hjärta till föreningen, och ivriga lust att få spela teater kommer att ta oss igenom denna tråkigare period. Vem vet - om 25 år sitter vi kanske där och berättar om hur vi 2021 gjorde det omöjliga möjligt?

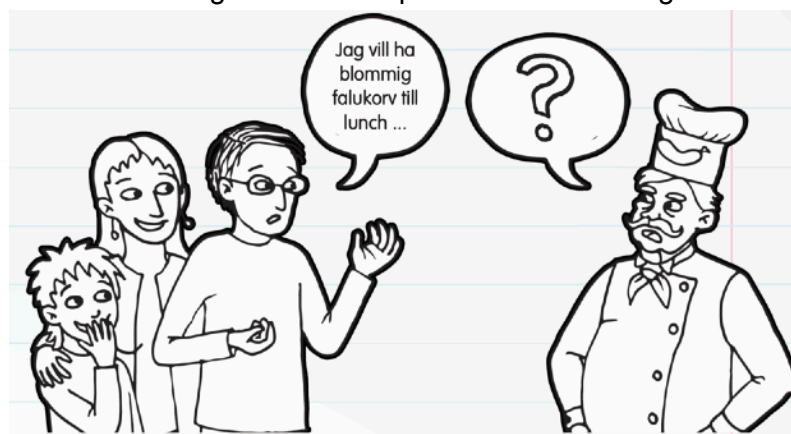
- Povel Andersson

SKRIVÖVNINGAR

“Jag drömmer om att börja skriva, men jag hinner ju aldrig!”. Tur i oturen så har du plötsligt mer tid än du någonsin har haft i och med restriktionerna. Här följer två enkla skrivövningar som du kan inleda ditt kreativa skrivande med.

SKRIV EN TEXT FRÅN EN LÅT SOM DIALOG

Ta en av dina favoritlåtar. Använd textraderna och låt dem få bli repliker som dina figurer säger till varandra. Eller låt en av dina figurer använda sig av texten från en låt och därefter låter du en av de andra figurerna svara på det den förste säger.

HARRY POTTER

- Välj en Harry-Potter-karaktär.
- Skriv ned namnet såhär:

H
A
R
R
Y

P
O
T
T
E
R

- Skriv sedan en mening med ett ord för varje bokstav.

KULTURTIPS I CORONATIDER

MAX VALDE FILMEN

*I den skånska orten Svalöv, mitt emellan Eslöv och Landskrona, ligger den omtalade Fridhems Folkhögskola. Många smeder har valt att utbilda sig i någon av de olika kulturlinjer som erbjuds där. Max Eriksson valde att söka till **Filmlinjen**.*

Vad fick dig till att söka Filmlinjen på Fridhems Folkhögskola?

Jag visste när jag slutade gymnasiet att jag ville söka filmfolkhögskolor - mitt filmintresse kommer från teatern men också från min familj som också är insatta i det kreativa hantverket som är film.

När jag väl skulle besluta var jag skulle gå så hade en kille varit och pratat om Fridhems Filmlinje på min gymnasieskola. Efter att jag tyckte det lät intressant så sökte jag upp den och fick reda på att den skulle vara bra men svår att komma in på, så jag sökte Ölands dokumentärfolkhögskola och Fridhem med tanken att jag förmodligen inte skulle komma in.

Men sen fick jag besked om att jag kommit in på båda och då valde jag Fridhem, mycket för att jag ville mer jobba med fiktion och inte dokumentär

Vad gör ni på utbildningen?

Vi får såklart då fördjupa oss i film som kreativt medel, men vi får också utforska vad det är inom film man tycker är kul och vad som ger en energi till att skapa (t ex foto, regi eller manus), men även vilken filmgenre som man vill jobba på (t ex Dokumentärt, Fiktion eller Konstfilm). Vi lär oss också att gräva i oss själva och hitta berättelser utifrån egna erfarenheter och upplevelser. På utbildningen får vi också utforska film som filosofi, varför film ska göras, och vilken filmare som ska göra vilken film.

Vad har du för förhoppningar i framtiden?

Mina förhoppningar i framtiden är att kunna försörja mig på något som också ger mig kreativ stimulans. Då hade det ju varit kul att kombinera dom tankarna med mitt filmintresse och att försöka jobba med film på något sätt.

Fyra korta tips för den som vill börja med film

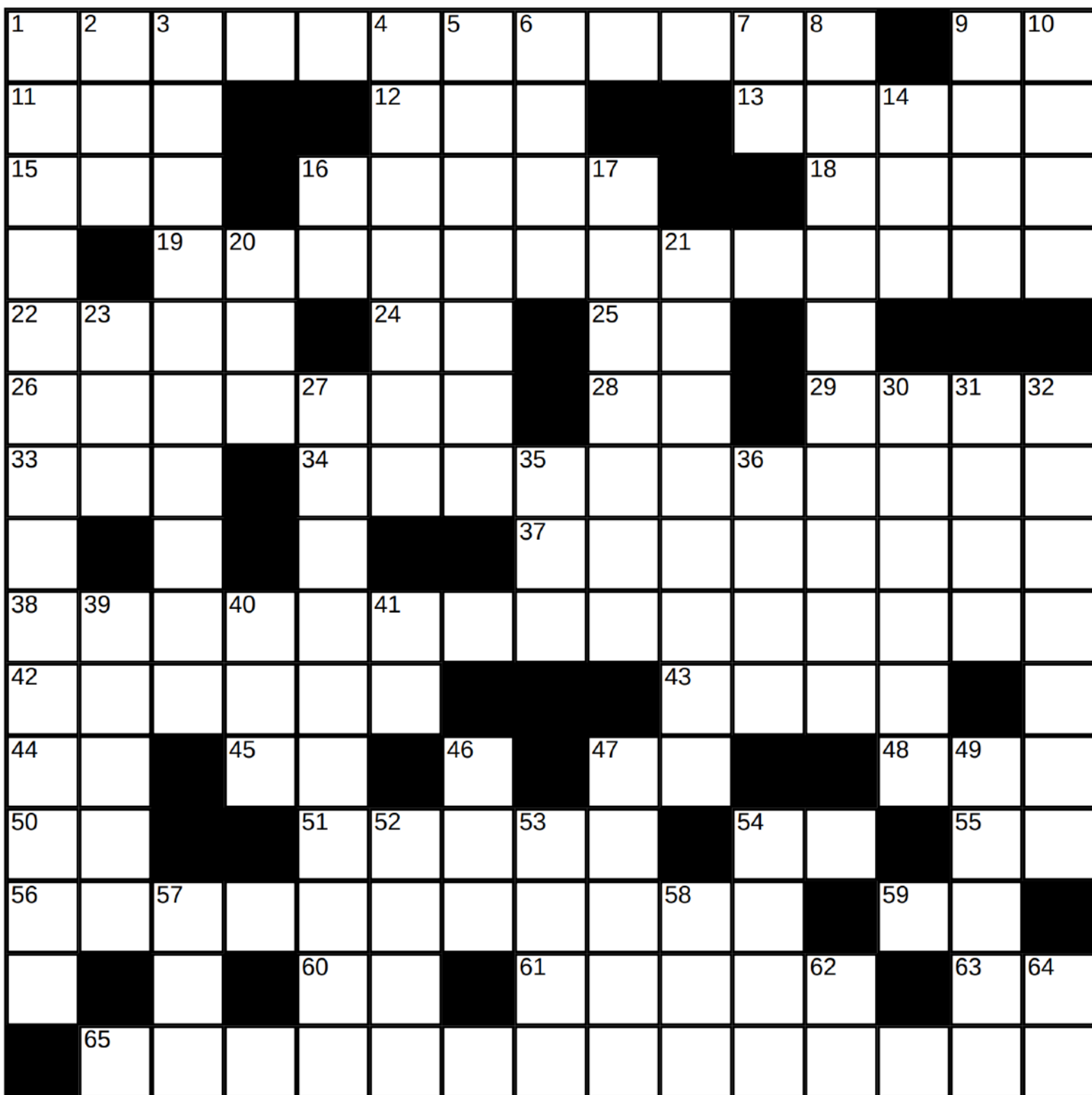
1. Hitta något mer konkret inom film som får dig att inte vilja sluta jobba - typ manus eller foto.
2. Film går att skapa med allt möjligt. Bli inte begränsad av att du inte har en fin kamera eller ett redigeringsprogram, bara släng dig ut och testa.
3. Hitta andra människor/kompisar som också tycker det är kul. Det är alltid lättast och roligast att göra film tillsammans.
4. Ha kul! Speciellt i början så är det superviktigt för att hålla den där gnistan levande.

DU HITTAR FILMLINJEN OCH FLERA ANDRA SPÄNNANDE KULTURLINJER VIA

FRIDHEMS FOLKHÖGSKOLA

WWW.FRIDHEM.FHSK.SE

DET STORA TEATERKRYSSET

Vågrät

1. Slogs mot Kardinalens män
9. Förnöjt utrop
11. Alliera
12. Ett i England
13. Inleder skådespelarens scen
15. Juan
16. Är ormen med nytt skinn

Lodrät

1. Masken
2. Varningens ord i kortspel
3. Vad för ögonblick 2018?
4. Stad för Teatersmedjans tidigare julkalender
5. Ville ha
6. Spanska fotbollsklubben
7. Neon

Vågrät

18. Bör man väl leva i?
19. Vaknar när andra somnar
22. Ej kortvarig
24. Möten för nykterhet
25. Har mången smed fått då båtmotorn stannat.
26. Fluor ger bättre...
28. Kör tunnelbanan i Stockholm
29. "Placera din bak på möbeln!"
33. Både svårtuggad och händelselös
34. Många på Kastellet genom tiderna
37. Färska
38. Lösning för den som ej har lärt sig sina repliker
42. Svårt att undvika efter långa dagar på Kastellet
43. Sänkt D
44. Ej vi
45. Politiskt parti
47. Politiskt parti
48. Rådjursunge
50. Fyra i antikens Rom
51. Genom eld och vatten
54. Mjölksproducent och utrop vid utslagning
55. Stat i USA
56. Rysare
59. Teatersmedjans dagliga verksamhet
60. Företagsform
61. Nation med små medel
63. Tillsammans med i skur
65. Föredrar Aboriginerna att blåsa i

Lodrät

8. Den som ej hittar får leta...
9. Är väl ljusen lika många som?
10. Vara döpt till
14. Flyt
16. Österbottens Tidning
17. Dragspelets lillasyster
20. Omvänd VGA
21. Bör ej målvakten vara
23. "Belle" utsikt i Karlshamn
27. Ett sådant särade Mattisborgen
30. Varning för halka
31. Skapas de minsta soldaterna av
32. Romeo och Julia
35. Internetslang
36. Äldre syfta på
39. Blåögda
40. Yggdrasil
41. Nyhetsbyrå
46. Blev den amerikanska slaven 1865
47. Vikingens poet
49. Resistent
52. Madickens granne
53. Skrin
54. Bingo med särpräglad dialekt
57. Snorvalp, småunge
58. Responsamplitudoperatör
62. Dom
64. Heyerdahls båt

AV POVEL ANDERSSON

DU KAN ÄVEN LÖSA KRYSSET VIA DIN DATOR
CROSSWORDHOBBYIST.COM/854514/

I HUVUDET PÅ CLARA PRYTZ

Hur kom det sig att du sökte dig till Teatersmedjan?

Jag kollade mycket på teater med familjen när jag var liten. Mycket tack vare att min faster Sofia var med i en hel del föreställningar. Jag minns speciellt när jag var ute på Kastellet när jag var mindre och kollade på Teatersmedjans sommarteatrar! Åh vad jag såg upp till alla som var med, och jag ville bli precis lika duktig som dem. Så jag ställde mig i kö för att få börja på Teatersmedjan. Det var en lång väntan men det var det värt!

Det har blivit några produktioner för dig nu genom åren. Har du någon produktion som ligger dig extra nära om hjärtat?

Jag önskar att jag kunde säga alla! Men antingen skulle det vara Robin Hood, som var min första teater ute på kastellet. Det var häftigt att äntligen få spela där ute. Men även "En midsommarnattsdröm". Det var en stor utmaning, men föreställning var riktigt rolig att spela och det kändes som jag lärde mig väldigt mycket den sommaren.

Nu har du fått Karlshamns kommuns stipendium för 2020 års Unga ledare. Hur känns det?

Det känns märkligt, på ett bra sätt. Det finns så många duktiga ledare och att någon tänkt på mig gör mig jätteglad. Det betyder mycket för mig att kunna ge en plats till barn och ungdomar där de kan känna sig trygga och kreativa. Där de kan få stänga ute omvärlden ett tag. Så det känns jättekul att någon uppskattar det.

Vad fick dig att börja som teaterledare?

När jag började på Teatersmedjan kände jag direkt att det var en plats där jag kunde vara mig själv och utvecklas på så många vis. Både inom teatern men även som person. Den tryggheten, gemenskapen och utvecklingen man får ville jag ge vidare till andra.

Vad är de viktigaste egenskaperna hos en ledare?

Lekfull och öppensinnad är två saker som jag tror är otroligt viktiga. Som ledare kan man ha bestämt sig för något, men man bör kunna vara öppen för nya idéer och tankar hela tiden. Lyssna på sin grupp, på deras idéer och tankar. Så tror jag att man får sin grupp att själva bli mer kreativa och öppensinnade. Självklart ska man kunna vara allvarlig också. Men det är superviktigt för barn och ungdomar att känna sig välkomna och hörda.

Vad gör Clara om 10 år?

Förhoppningsvis är jag någonstans och spelar teater, kanske här i Karlshamn, kanske någon helt annanstans. Kanske pluggar jag på scenskolan om jag kommer in. Men teater, det kommer jag hålla på med. På ett eller annat vis.

MOTIVERINGEN

"Clara har gått från att vara deltagare till att axla en ledarroll i Teatersmedjan. Med tiden har hon blivit en stor drivkraft i föreningen. Hon är engagerad och omtyckt och en person som barnen och ungdomarna ser upp till och tycker om. Clara står upp för sina egna åsikter samtidigt som hon lyfter sin omgivning på ett föredömligt sätt."